

تاریخ تأسیس

سنه ۱۳۲۴

۵ صفر الخیر

الدین والادب

نامنده

جلهء اسلامیه در

سنه ۱۳۲۴ اغرہ ربیع اول
۱۲ آپریل ۱۹۰۶

محرر وصاحب امتیازی :

قران خدام علمندین

ملا عالم جان البارودی.

КАЗАНЬ.
Лито-Типографія И. Н. Харитонова.
1906.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۹۸ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ *

۹۹ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ *

۱۰۰ إِنَّ سُلْطَانَهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ *

القرآن سوره النحل

بو آیت نذک ترجمه و تفسیر نذین الوک آنکلاو کړک : الله تعالی بنده ایچون ایکی یول کورسنگان برنجی یول توغری، حق، الله نذک سویکان یولی، نذکی منکولک راحت ورحمتک آلوب بارا الله نذک رضالقینه ایرشدره بویول شریعتده کونولو یولی قتلولو یولی، دین یولی، الله یولی، توغری یول، دیو آنالادر.

ایکنچی یول قیوق، باطل، اللهغه دشمان، بندهنی کرکلی یولندن آداشدره هلاک وخراب چقورینه ایلتوب تشوره، ومنکو جفا و عذابقه ایرشدره، بویول آزو یولی، شیطان یولی، جهنم یولی، دیو تانولادر.

الله بنده لرینه رحمتلی هر قایوسینک منکوراحتک ایرشولرینی سویادر وآنکاراضی بولادر آنلارنک هلاک بولولارینی وجفا و عذابقه دوچار بولولارینی سویمایدر وآنکاراضی بولمایدر شوننک ایچون الله پیغمبر یباروب خلقنی برنجی توغری بولغه چاغرغان وهم هنوز چاغرادر اوشبو

یولدین بارنکز اوشبو یول بویچه کیدنکز رحمتکه ایرشورسز جنت که کررسز دیدر. ایکنچی یولدین قورقوتقان و هنوز قورقوتسادر بویولغه کرمانکز خراب بولورسز منکو عدا بقه دوچار بولورسز دیدر * برچی یولنک باشنده خلقنی دیملاوچی الله طرفندین بیور ولوب ویبار یلوب چاغروچی وهر بنک حقنده خیر خواه و دوست بنده آنکلای آلماغان یول علامت لرینی بیک یخشی آنکلاتوچی آداشدر وچیلارنی ویول کیسوچیلارنی تانوچی و آنلار دین ساقلانو حیل لرنی اوگراتوچی بالغشمای و نفس فائده سینه باقمای تورغان پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم در. هر تلاگان آدمنی یتا کلار توغری یول بویچه آلوب باروب الله نیک رضا لقینه تابشر الله نیک اذنیله منکو راحتکه ایرشدر * ایکنچی یول باشنده آدم ذاتی نیک منکولک کونچی دشمانی زیان کلتوررگه کرشوچی وهم بارکوچی برله آنی هلاک ایدرگه و اوزی کبی الله نیک رحمتندین یراق و ملعون قیلورغه تر و شوچی الله دین سورلکان و منکولک لعنتکه تشکان بدجنت شیطان تورر. هر کمنی اوشبو ایکنچی یولغه قزقدرر توری توری و سوسه لر سالور توری توزقلار قورور وهر توری مکر و حیل لر نوزور آنی طنکلاب آنک آرتندین اوشبو یولغه کروچینی یتا کلار آلوب بارر ساتاشدرر اخیرنک الله نیک قهر چقورینه باتورر * بنده بوشیطان شرنندین و آنک و سوسه سندین هیچ وقتده طنچ دکل یخشی ویمان هر بنده گه آنک یمان قصدی بار آدم بالاسینی نیندای یخشیلق بولسون آنندین نوقتاتورغه تر و شا نوقتانا آلماسا بوزوق نیت فاتشدروب قیلغان عملنی بوشقه چیقاررغه ییلگه اوچورتورغه تر و شا وهر توری یمان اشلرگه قزقدر اول اشلرنی انلارغه راحت کورساتوب کرشدره * انسان نیک نفسی ده (غالباً) تر بیه سز هالنده یخشیلقغه میل ایتمای بوزقلقدین تارتونمای شیطان ایچون آنک

بوحالی موافق و موندای نفس آنکا مرید و تابع بولوغنه بیک لایق در
 آدم بالاسی اوزینک نامری بوینچه یورکان و ایمان و اعتقاد صندوقی
 بولغان قلبینه چاقلی بورنینی سوقغان شیطان شرنندین نچوک یراق بولسون
 و بوندای الوغ مکار دشمن و سوسه سندی نچوک قوتولسون مونکا فقط
 بر علاج بار بالغوز برتورلی هیله بار آدم بالاسی شول علاجنه یابشسه
 و شول تورلی هیله گه کر وشسه آننک شرنندین و سوسه سندی خلاص تابار
 ایدکو عملندین توفقاتا آلماس وهم بوزوق یوق و بار نرسه لر فاتشدوب
 یوقغه چیقاره آلماس * اول علاج وحیله اللهغه صیغنو (صیونو) در .
 بو صیغنو برله فائده لانونی نظیر (قیاس) برله آنکلاو ممکن
 بر بالانی بریمان ات قورقوتا تشلامک و تلاماق بولا بالاننک اوزنک آندین
 قوتولورغه هیچ علاجی یوق بیک قورفا یغلای آبطرای شول حاله آناسی
 ظاهر بولا، بالا کوره آناسینه قچقرا منی ات خراب ایته آنک شرنندین قوتقار
 دیو یقین کلکان آناسینه صیونا طبیعی آناسی صیوندر ائکه کوچی یتا
 قوالاب یباراده بالانی طنچلاندر *

بس اندین منک قات یمان شیطان و سوسه سینه گرفتار و آننک
 هیله و مکرینه دوچار بولغان بنده اوزینک ضعیف و عاجز لکنی بلوب
 شیطان ننگ بیوک دشمانلقینی و موننک دین و ایمانینه قصد قیلغانینی آنکلاب
 اول اندین قوتولور ایچون قدرتلی و عظمتلی و هر صیونوچینی صیوندر ا تورغان
 رحمتلی و ضرردین ساقلائی آلا تورغان قوتلی اللهغه صیونسه البته الله تعالی
 اول بندهنی صیوندر ا چاق مرحمت ایدوب شیطان شرنندین ساقلا یا چاق *
 ایندی اوشبو قدر سوز برله تعوذ (اعوذ اوقو) ده بولغان حکمت
 و فلسفه (فائده) آنکلانسه کerk * آدم بالاسی هر خیر و عبادت اشنده
 شیطان دین اللهغه صیونمق ضرور بولادر بیوک و کوب ثوابلی و کوب فائدهلی

عبادته بیکرک اندین سافلانمق واللهغه صیونمق حاجت بولا خصوصاً قرآن اوقو اینک بیوک عبادت اینک بیوک تلاوتدر چونکه آنده الله سوزینی اوقو بولغان ایچون تیل عبادتی بار، کوب الوغ معنالاری بولغان ایچون فکر عبادتی بار، علم آرتدرو، هم دینگه محبت و اخلاص آرتدرو بار * شیطاننک چین وسوسه سی اوشبو قرآن اوقوغان وقتده در بس اینک الوغ سافلانو اینک قوتلی صیونو اوشبو وقتده کرک بولادر تا که بنده تلاوتندین فائده سر فاله ماسون و بیک الوغ فائده لانا نوراق عبادتندین بیک آزرسه برله گنه فاله ماسون الله اوشبو سببندین قرآن اوقو حالینی آتاب ایتمک * ایندی آیتلرنک ترجمه و تفسیر لرینه کلایک : فَادَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ * ترجمه : قرآن اوقومق بولسانک سوراهش شیطانندین اللهغه صیونغل . (صیوندر وینی ایستا گل) اوز نکنی ضعیف و عاجز تانوب کونکل سنو قلی برله اللهغه یالباروب الهی شیطان شرنندین منی قوتقارغل دیونی قصد ایدوب اعود بالله آه اوقوغل دیمکدر .

(۱) انه ليس له سلطان على الذين يؤمنون وعلى ربهم يتوكلون *

(۱) سلطان کوچ و غلبه و قهر معنارلرینه موافق معناده در سلطه لفظندین مبالغه ایچون الف و نون آرتدر لمشدر پادشاهلارغه اطلاق مبالغه مصدر برله تسمیه قیلندیندر . الله تعالی غه اطلاق جازد دکلر چونکه اللهنک اوزی طرفندین اذن معلوم دکلر اللهنک اوزندین اذنسز آنکاهیچ براسمنی ایتو و قوشودرست دکل (فیاض) (سبحان) لفظلری دخی اللهغه ایتولوررگه اذن ویرلکانی معلوم بولماغان اسلردیندر . بواورنده سلطه و ایرکلی و کوچلی ایتولورمجرد بوزوق اوی سالو، وسوسه قیلا آلو، یمانلقغه دیملاو معناسنده در شیطاننک بو قدر فعلی ده یخشی نیتده واللهغه چین چین صیونغان کشیلرگه بولماینچه باری آنکا دوست و ایارگان و اوزینی یخشیلاب توزایتوررگه کرشمگان، یا که ترشماغان اللهغه یخشی سنو قلی برله صیونماغان کشیلر حقنه غنه در . اما شیطاننک هیچ بنده نی ایرکسزلاب و کوچلاب اختیارسز ایدوب یمانلقغه تشو، مکی و گناه و کفر قیلدرماتی بر کشی حقنه ده مؤمن حقنه ده کافر حقنه ده یخشی کشیکاده یمان کشیکاده یوقدر *

ترجمه : شیطان ننگ ایمانی کشیرگه اشترینی ر بلرینه (الهلرینه)
 تابشرغانلارغه کوچی وایرکلی بولوی بوق. (اللهغه چین اشانوب شیطاندین
 ساقلانوب اشینی اللهغه تابشرو روشنچه اللهغه صیونوچیلارغه شیطان
 هیچ زیان کلتوره آلماس) دیوانکللاتدر بس کرشکان یحشی عملی تمام
 وخیرلی بولماقی ایچون آدم بالاسی اللهغه اشانوب شیطان شرنندین چین
 کونکل برله ایراق بولونی تیلاب اللهغه صیونسه واشلریننگ عاقبتینی آنکا
 تابشروب اشینه کرشسه شیطان وسوسه قیلا آلماس وضرر تیکره آلماس
 ایدکی اوشبو آیتدین آچیق آنکلانادر .

انهاسلطانهُ عَلَى الدِّينِ يَتَوَلَّوْهُ وَهُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ * ترجمه: شیطان ننگ تسلطی
 (ایرکلی بولوی) آنکا دوستلانوب آنی اللهغه شریک کور وچیلارگه گنه در .
 شیطان ننگ افسادندین ووسوسه سندنین تورلی گناهغه دیملاوندین
 توبماغان اللهغه چین اشانماغان وکونکل سنوقلقی برله آنکا صیونماغان
 جتسز آدمیلرنی شیطان تیلا گانچه بوزارتورلی یول برله وسوسه ایدر
 اولک عملدین توقاتورغه ونچوکن یواتورغه تورشور مونده اش
 قیلا آلماسا نیتینی بوزارغه خالص الله ایچون قیلدرماسقه تروشور وکونکل
 خشوعینی (۱) اعضا خشوعینی (۲) یوغالتورغه وعبادتنگ باری صورتینی گنه
 قالدروب جانینی آلورغه تروشور . بوروشلی عبادت بولسد اول عبادتنگ
 بنده ننگ قلبنده اثری بولماس یاکه بیک آز بولور بنده لک سنوقلقی
 خواهه سینه یالبارو لذتی کونکل نچکاروی کوز یشاروی کبی الله دین
 رحمت وقبول علامتلی بولماس باری کورر کوزگه عبادت بولوب کورلور
 وایشودر قولانغه یخشلیق بولوب ایشودلور .

(۱) خشوع قلب صفتی بولوب کونکلننگ الله خضورنده سنوقلق برله، آنده مونده
 کیتمای ادب اوزره تورماقیدر،

(۲) خشوع خشوعغه یقین معناده بولسده کوبرک وقتده طشقاری اعضاننگ تیوشسز
 حرکاتده ورونده بولماپنچه ادب روشنده بولماقینه ایتولور .

فصل

مذکور آیتدین قرآن اوقو وقتنده اعوذ ایتو تیوشلکی آنکلاندی
نی درجه تیوشلک ونی تورلی لفظ برله ایتو نمازده وغیرده بر تورلیمو؟
قرآن اوقوده تعوذ^(۳) کافیمو؟

مجتهدلرننک کوبراکی بوتعوذ امرینی استجاب وندب ایچون
دیو آنکلاغانلار بس بونلار آنکلاونجه قرآن اوقو وقتنده اعوذ اوقو
واجب بولمای سنت بولادر قرآن اوقودن فائده آرتدر رایچون اوقوماقی
خشوع واخلاص برله بولسون ایچون اولی وافضل بولادر. اعوذ ایتمای
اوقوغانده گناهی بولمای باری اوز فائدهسینی کیموئکان بولادر.

• امام عطا وامام سفیان ثوری حضرتلرینه کوره امر وجوب ایچوندر
آنلارغه کوره استعاذه قرآن اوقوغانده واجب وقالدرسه گناهی بولادر
استعاذه (کرك واجب بولسون، کرك سنت بولسون) اسلامده قرآن
اوقوننک بیوک آدابندین والله طرفندین بیورلمش وهر عاقل فاشنده کورکام
تانولمش اشد. بس هر مسلمان الله سوزینی اوقیمین دیگاننده خشوع
وخضوع برله اولا استعاذه قیلو کرك *

استعاذه لفظنده مشهور أعوذ بالله من الشيطان الرجيم در. أَسْتَعِذُّ
بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. أعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم
عبارتلری برله ده درست وهم حدیث شریفده کلمشدر *

قرآن کرك نمازده کرك نمازدین باشقهده اوقولسه استعاذه حاجت بولور*
قرآن اوقودین باشقه عبادت اشلرندهده شیطان دین صغونمق
حاجت بولغان ایچون استعاذه خوش کورلمشدر* مابعدی بولور.

(۳) تعوذ استعاذه کبی اعوذ ایتماک معناسندهدر.

اعتقاد و عبادات دین باشقه با بلارده ده بنده دینگه محتاجدر، عقل لر شیطان و وهم آد اشدرون دین نچوک قوتولا؟

بنده اللهی نانوده و آنکا عبادت روشنک الله ننگ اوزی طرفندین پیغمبر
کوندر و اوگراتوگه محتاج ایدکی مجله ننگ برچی ساننده ایتولمش ایدی.
بنده ننگ الله طرفندین تعلیمگه احتیاجی بر ایمان و عبادت با بنده غنه
دگل هر بر اشدنک درست ایدوب اشلایم دیسه یا لغوشمای شبهه سز بولغان
بر قانونغه محتاجدر *

موننگ حکمتی و سببی: یوقاریده اوقولغان آیت تفسیرنده ایتولگانچه
شیطان آدم اوغلی ننگ کوچی الوغ دشمانیدر * هر اشدنک آنی خطاغه
تشورورگه تر و شادر کک دین توغریسندین کک دنیا توغریسندین
ضرر ایرشدرونی تلایدر *

ودخی بنده ننگ عقلنده تورلی درجه لر بار بلکه هر کمیننگ باشقه
مخلوق دین، قیافنده آیورمه سی بولغان کبی عقلنده ده آیورمه سی
بار طولی عقل دیگاننده ده کوب یاقدین کمچیلک بولا کوب تجربه لو
کشیده ده یا لغشولار تابولا * بعض عقلارغه شیطان بیگک خواجه لانا
و بعضلارینه بتونلای خواجه لانا ساده بایناق ساتاشدرا تجربه مونکا
شهادت بیرادر * کوب کینکاشلر برله بیک اوقولغان آدم لر طرفندین
توزلش نظاملرننگ بارا بار یا لغشلقی آنکلانا آماشدر و غا حاجت بولا *
بر وقتنده اوق بر تورلی اشدن بر ولایتده بر تورلی حکم ایدلر * ایکنچی
ولایتده (بورطده) شولوق اشدن ایکنچی تورلی حکم ایتلر * اوچنچی
مملکتده اوچنچی تورلی حکم، هر قایوسی عقللری برله گنه اویلاب
ویغان نظام و تدبیر بولغان ایچون شولای اختلاف بولادر * خلق غه

تمام اشانورلق چينلاب بوى صونارلق اش بولماى بارى قورقودين غنه طنكللايلار * ايركلى ايدلسه لر تورى ياقدين اول نظاملارنى عيبلایلر، تيوشلى روشچه بولماغانلقينى خلقغه آنكلاتالار، اشانورلق روشده كورساتولگاج دولت وهكومت قولاق سالا واولدين يچشى ومعقول كوروب يوروته كلگان نظاملرينى آلماشدرا وموندين صونك ينه شونداى اختلاف چيغا وصونكى نظامنك يراقسزلى آنكلانا *

وبونك كى اختلاف علوم ومعارف بابنه بيگر ك كوب بولغان وهنوز بولماقده بر عرصده اوق بر مسئله عقاء آنالغان عالملى يچشى غنه اويلايه تورايچه حكم ايتهلر، ياكه اولگى عصر حكماسينه خلاقلق قىلالار * وقايع نامه لرگه تاريخ دفترلرينه باقغان وزمانه خبرلرينه قولاق سالغان انسانلارغه آنيقدر *

مونداى اشنك سببى عقل يراقسز اشانچسز نرسه بولغاندين دگل بلكه شيطان نك آدم تيز آنكلاماس يوللر برله وسوسه قىلماقندىن ياكه قوه واهمه ديگان عقل دشمايننك عقلغه غلبه سندن انسان چين عقلى برله يچشى ايزملى ودرست اويلاماى كونكلنده بر نرسهنى سويو ياكه بر كيشينى آرتق كوروب آنكا تقليد وهميت، ياكه بر نرسه گه عادتلانو واوگرانو بولغاندين خطاغه توشادر * بناء عليه حس^(۱) كه ترالنگان نرسه لرده عقل اوز يگنه اويلاغانده آز وقتده كونولور، كوب وقتده شول سببلرنك برا گوسى سارتين يالغوشور حسكه ترالنگان معارفده (هندسه، طبيعىه ورياضيه نك بعض مسائللرى كى) عقل سلامت بولوى شرطيلغالبا كونولادر * مگر بر عقلنك ذاتنده منطق قوهسى بولسه (منطق كتابينى كوب اوقوسه

(۱) كورو (ابصار)، ايشده (سمع)، ايسناو (شم)، توتو (لمس) ديولا تورغان

سيزو قورالرينه عربچه حس ديولادر *

دگل) یعنی آنادین توغمه منطقی (سلامت وتوغری طبیعتلی) یخشی عقلی بولسه یا که ریاضت وتربیه برله عقلنده صاغلاق وتوغریلق حاصل بولسه یعنی قلبینی دنیاھوسی، تقلید خسته لقی درجه آرزوسی یا که باشقه چه وقتلق یا عمرلك بر فائلك عشقی کبی شیطان ووهم وسوسه لرنندین پا کلاب عمرلك کنه دگل بلگه چیکسز زمانده دوام ایته چک بخت وسعادته باغلاسه آچیق درستنی وآنبق صوابنی آنکارغه اوگراتسه وفرشته صحبتینه اوزینی لایق ایتسه، موندای عقل ایکاسی حقنی توغری آنکلای آلور کوب وقتله بالغشودین سلامت قالور. ولکن موندای ذاتلار بیک آز بولغاندین وهم بونلار حقننده آندای روشه ایدکری آنیقلا نماغاندین ینه برکشی حقننده چین چین کونکل اورناشو درجه سی، وماضغی و آلداغی کونی ایچون آنبق طنچلاو سعادتی عقلننک اوزی برله گنه حاصل بولا آلمای * اما بنده ننگ کرکنده عبادت، تجارت، صناعت و باشقه معاملات کبی اشلارنده و آرالارنده بولغان نزاع ودعوالار توغریسندنه چین راست وتوغریلق برله حکم واصلاحات ایچون الله تعالی طرفندین آیورم درجه ده پاک قلبی وتوغری عقلی شیطان ووهم قاتوشا آلمای تورغان پیغمبر آرقیلی تیوشلی حکمیر ونظاملر اوگرادلسه هیچ غطا احتمالی بولهای هر کممنک (عاقل وانصافی بولو شرطیله) کونکلی اولتوررلق وچین اشانورلق وهرکم راضی بولورلق وفائلك لانورلق بولا وبر وقتنده یوق وبار وسوسه برله اعتراض ایدلورلك واوزگار تویینی دعوالارلق بولهای * بس اوشبو بیان ایله بنده ننگ ایمان وعبادت باندین باشقه تجاری، مدنی، سیاسی اشلر کبی قانونغه باغلی معامله لرده ده الله تعالی طرفندین بیارلگان دین گه وعقلینه اصلا شیطان ووهم قاتوشا آلمایان پاک عقلی پیغمبر ننگ بیان وتعلیمینه احتیاجی آنیقلا نادر.

نسب شریف

رسول الله صلى الله عليه وسلم نك أناسی آمنه در آمنه نك أناسی قریش قبیلہ سندین بنوزہرہ تارماقیننك الوغ ومعتبر ذاتی اولان وهب بن عبدمناف ابن زہرۃ بن کلاب بن مرۃ بن کعب در حضرت آمنۃ نسبی حضرت عبد الله نسبی بر لہ کلاب بن مرہ دہ یولو قادر بس حضرت آمنہ دہ قریش ار وغندین بولادر . رسول الله صلى الله عليه وسلم پاک آتا و پاک آنادین میلاد عیسی دین علیہ السلام (۵۶۹ سنہ دہ یا کہ ۵۷۰ سنہ دہ دیوسوزلر بولسہ دہ ، مصر نك علوم فلکیہ وحسابیہ دہ ماهر ومحقق شیخ محمود فلکی^(۱) حسابچہ ۵۷۱ سنہ آپریل (۲۰) یکر میسنک ربیع اولنك توفز نجی ، کونی دوشنبہ گہ فارشو سحر یا کہ تانک وقتندہ توغمشدر * کوبرک محدثلر آراسندہ دہ توفز ندہ توغو خبری قوتلی سانالادر ولکن عامہ آراسندہ ۱۲ نجی ربیع اولدہ توغو خبری مشهورک بولوب مقصود احترام نبی وقصہ مولدنی آنکللاو وممکن قدرلی محتاجلرنی فائدہ لاندرو بولغاندین هریردہ (قول راجع بولماسادہ) اشبونکا قاراب عمل ایدیلہ در . رسول الله نك (صلى الله عليه وسلم) پیغمبرلکی شرافتندہ اولغان دنیادہغی بیوک آلماشنو و آنک هدایت وتعلیمی سببلی آنکلانغان اصلسز دینلرننک ویرانلقی ، وقایو دینلرننک اوزگارگانلکی ، والله قاشند اولغان درست دین نك حقیقتی ، والله رحمتینہ ایرشوننک چین توغری یولی و بندہ نك چین انسان بولوی ایچون کرکلی خلقلر وبتون عالم وبارچہ خلق ایچون عمومی رحمت توغوی اوشبو رسول الله نك (صلى الله عليه وسلم) توغان و دنیانی تشریف قیلغان کونندین ظاهر بولا باشلاغان شوننک ایچون رسول الله نك (صلى الله عليه وسلم) پیغمبرک عیدی وشادلقی اوشبو کونندین حساب ایدلوب شول کوننی کوب مسلمانلار طرفندین عید و بیوک م تانولغان وهنوز تانولماقک و (مولد بیرمی) دیو مبارک اسم ویرلمکک در .

مولد بیرامی

رسول الله ننگ توغان کونینی آیورم بیلگولاب عید قیلو و اول کوننه فقرا و سائر مسلمانلارغه آش و طعام و یروب رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) توغو و اوسوقسه لرینی او فو اولگی دورت بش عصرلرده آچیق بلو نمای * شول جهتمدین بیوک علمادین بعضر قصه مولد او قوننی و مخصوص کوننی بیلگولاب خلقه آش و یورلرینی بدعت دیکانلر و قیلماونی آرتی کورکانلر.

آلتنجی یوز قر بنده اسخیا ملوک دین ار بل پادشاهی ملک مظفر ابو سعید کوک بوری بن علی بن بکتکین رسول الله غه (صلی الله علیه وسلم) شدة محبتندین و فرط سخاوتندین اوشنوقسه مولد او قوننی و الوغ آش حاضر لب کوب خلقنی تویدرونی و کوب احسان و تصدق قیلولارنی اختراع قیلغان (چقارغان) هر یلده مولد کوننده علماء و مشایخ و فقراءنی بیغوب ضیافت و خلعت و یروب او چیوز منک آلتون قدر مال صرف قیله ایکن رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ایچون شادلقندین آننگ امتینی شول قدر مال برله فائده لاندیره ایکن.

و مولد بیرامی سلتاوی ایله سانسز فقراء و اهل علم و صلاحه یاردم قیله ایکن .

حافظ ابن رجب (۲) لطائف المعارف دیگان کتابنده دوشنبه کون

* مولد قصه سی ننگ حالینی اجمالاً بیانمز تمامنده اورسکی امامی ملا عبدالله معاذی طرفندین اداره مزگه بریخشی علاوه ایرشدی اجمالی اوشودر : حافظ جلال الدین السیوطی (رحمه الله) مولد بیرامینی امام بیهقی اثبات و تخریج ایکن حدیث شریفدین آنکلامشدر حدیث : انس بن مالک رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزی ایچون عقیقه قیلدی دیکان (عقیقه بالاتوغدقه الله غه شکر ایدوب فقراته اطعام ایچون چالونغان قربان) و رسول الله ننگ توغدقی وقتده یدنجی کونده حضرت عبدالمطلب عقیقه قیلغان ایکن بس رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) بو عقیقه ولادتینه اوزی طرفندین تشکر وهم امتینه شولای تشکر یولینی کورساتو ایچون بواسه کرك * بو مسئله ده حجة الله علی العالمین کتابنده مذکوردر.

(۲) شیخ زین الدین ابو الفرج بن رجب عبد الرحمن بن احمد الحنبلی

روزه سینک استجابنده بولغان حدیث شریف مولد بیرامینه وآنده آرتق تشکر اظهار قیلوغه اشاره بارلقینی سویلگان. حدیثی کتاب مسلمده ابو قتاده رضی الله عنه روایتی ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم دین دوشنبه کون روزه سینک حکمتندین صورلدقده (ذَٰلِكَ يَوْمَ وُلِدْتُ وَأُنزِلَتْ عَلَيَّ فِيهِ النَّبُوءُ) دیمشدر. ترجمه سی من توغان ومنکا پیغمبرک ایندرلگان کون دیمکدر. حاصلی: رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزینک توغان کونینی وپیغمبرک کلگان کونینی آیورم عبادت برله تعظیم ایدونی مناسب کورمکی الله طرفندین خلقعه شکرانه سی تیوشلی بولغان الوغ نعمت بولغان ایچون بولسه کیرک. شول قیاس اوزره آی حسابچه ده آننک توغان کونینی نی روشلی بولسه ده موافق شریعت حرمت ایدلسه اصلسز اش بولمایچه درستلگینه اشارت ایدلگان خیرلی اش بولسه کیرک.

شیخ الاسلام حافظ ابن حجر عسقلانی^(۳) وشیخ جلال الدین سیوطی^(۴) وشیخ قسطلانی^(۵) کبی بیوک محدث وفقیه لر وآنلاردین مقدم ومؤخر کوب عالمر درستلگی واستجابی برله فتوی ویرگانلر. تفصیلا نقل استگان آدمیلر شیخ یوسف بن اسماعیل نهانی ننگ (حَفَظَهُ اللهُ) حجة الله علی العالمین فی معجزات سید المرسلین کتابینه رجوع قیلغای^(۶) والحاصل مولد مجلسلری وقصه سیننی او قوفقراء و سائر مسلمانلارغه آش ویرو رسول الله ننگ صلی الله علیه وسلم ولادتینه وبعثتینه شادلانوب تشکر نیتسی برله مخالف

(۳) شیخ ابو الفضل احمد بن علی بن حجر العسقلانی حافظ الامة ۸۵۲ سنه ده وفات

(۴) شیخ جلال الدین عبد الرحمن بن ابی بکر السیوطی ۹۱۱ سنه ده وفات.

(۵) قسطلانی شیخ شهاب الدین ابو العباس احمد بن محمد المصری شارح بخاری

وصاحب البواهر اللدنیه ۹۲۳ سنه ده وفات.

(۶) کتاب منکور سیر رسول الله صلی الله علیه وسلم ومعجزاتنک فائلی کتابلر.

مصنفی طرفندین بیروتده ۱۲۱۶ سنه ده طبع ایدلگان هر مسلمان ایچون غنیمت کتابلر

شریعت اش قاتوشمائه خصوصا شول شغل سلتاوی برله نماز
قالدرماسالار مستحب و مستحسن کورلمش اشدر .

اکثر بلاد اسلامیه ده شعار اسلامیه درجه سنه اعتبار ایدلمکنه در *
و بزنگ ولایتمزگه کوره مولد کیچه سنه الوغراق جمعیت لر توزوب قرآن وصلوات
وقصه مولد اوقوب مولد بیرامینی الوغلاب ینه آرتوغراق سلطنتلی
ومهابتلی صورتده توزمک حاجتک وعامه ناس ننگ حمیتلرینی و محبتلرینی
آرتدرو ایچون فائده لیراق کورلادر .

قصه مولد قایو تلده بولورغه کرک

مولد قصه سینی اوقودین مقصود خلق غه خصوصا کتابدین آنکلای
آلماغان عرچه بلمکان عوامغه رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم)
اهوالینی و آننگ کورکام سیرتینی و یحشی خلقلارینی و بعض معجزه لرینی
آنکلاتودر تا که رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) اینک اعلا درجه ده کی
انسان ایدکینه و اینک یحشی دین کلتورکان پیغمبر ایدکینه ایمان
و اعتقادلری قونلانسون و اخلاص و محبتلری آرتسون و آننگ یولنچه
یوررگه قزقسونلار و آننگ سنتینی توتارغه تروشسونلار .

بومقصودلر، قصه ده نی اوقولغانینی تمام آنکلای ممکن بولمایدر
آنکلای قوری طنکلاو بتون فائده و ثوابدین قوری بولماساده توب
مقصود حاصل بولماغاچ فائده غه حسابلانماسقه تیوش .

مصرده و اسلامبولده ترکر عرچه نی بر درجه آنکلای تورغان
بولسه لرده مولدنی ترکه بلادمزده مشهور سلیمان ده ده افندی ننگ مولد
کتابینی اوقیلار ایش مکة مکرمه ده و مدینه منوره ده هند و جاوه
مسلمانلاری عرب آراسنده بولا توروب اوز تللرنده اوقیلار
وشونک ایچون فائده لانلار بزنگ بلغام مملکت مزده ایدسکیدین بیاغی

مشهور کویلی مولد کتابینی اوقو عادتق بولغان قریه یرلرنده هنوز بار شهردهده باشقه آندین آچیغراق و یخشیراق ترکی کتاب تابولغانچی شونی اوقو مناسب کورلادر باشنده تبرکا آیات واسماء حسنی اوقوب اخیرندهده آیات وصلوات شریفه برله تمام ایدلسه بیک خوش بولور ایدی .
والسلام علی من اتبع الهدی

مولد بیرامیننک درستلکنده منم اویم

قایو عالمیر اولگی اوچ دورت عصرده بولماغان سببلی بو بیرام یساونی بدعت - قویوق تیوش دیگانلر و کوب عالمیر اولده بولماغان بولسهده بدعت حسنه فیلمق تیوش دیگانلر قسقه چه بونلر یوقاریده ایتولدی * من فقیر اویلایمین اولگی زمانلارده خلق (کوبرککه قاراب) بیک آنکلی دینلری قوتلی اعتقاد و یقینلری بیک سلامت بولغان و رسول الله صلی علیه وسلم ننگ سننت و سیرتلیرینی هر وقت کوز آلدنده توتقانلار رسول الله غه صلی الله علیه وسلم و آننگ تعلیم و هدایتینه هر وقت تشکرده و تشکر بوینچه فقرا و مساکین گه اطعام و انفاق یولنده فصورسز بولغانلار . شول جهتمدین آنلار رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) فقط مولدی کوننده و آبنده آیورم بیرام قیلوغه محتاج بولماغانلار بلککه هر آییلارینی و هر کونلرینی مولد کونی کبی کوروب تشکر و خیرات اوزره بولغانلار . ایدی صونک زمانلارده خلق (بوده کوبراک که قاراب) ظهور سعادت زمانندین یراق بولا بولا و توری وهم و وسوسه گه گرفتار بولا بولا رسوالله ننگ (صلی الله علیه وسلم) سیرتینی اونوتقانلار و کوب سننتلرینی تاشلاغانلار یا که بدعتکه آماشدرغانلار . رسول الله ننگ توغمایندک و پیغمبرلکنده بولغان چیکسز نعمت و دولتنی خاطرلرندین چیقارایانغانلار . بس بورونقی یخشیلارننگ حاللری و چین قلبلری و محبتلری برله قیلغان اش و روشلرینی بزلر

کیمنده یلده بر مرتبه یاد ایدوب خلقتی خصوصاً عوام ناسنی رسول الله نذک (صلی الله علیه وسلم) سیرتندین و آنذک توغو و اوسو حالرندین و هر حالذک اولان سنت و حکمترلندین بر آز آگاه ایدوب و آنذک هدایت و تعلیمینه تشکر او چون انفاق و اطعام یولینی کورساتو اصلسز اش و سنتدین طش فعل بولمه کرک قسقه چاسی سلفی صالحون نذک (حاللری و سوزلری و فعللری برله) هر کوننی قیلغان مبارک اشلرینی بز یوز قات و منک قات قصورمزدین یلده باری بر مرتبه قیلوغه موفق بولامز بس قصه مولداوقوده و ضیافت و اطعام قیلوده بز آنلاردین صونک اوزمزدین بر اش چیقارغان و آرتدرغان بولمایمز بلکه کیموتکان بولامز والله اعلم بالصواب *

رسول الله نذک صلی الله علیه وسلم

خوردن منع ایتما کیله پیغمبر لگینه استدلال

رسول الله (صلی الله علیه وسلم) حیاتنده بیک کوب ایشلر ایشلامشدر. رسول الله نذک عبادات و معاملاتک قولاً و فعلاً اجتهدان، اخلاقن، بیورغان و طیفغان نرسه لرین و بو ایشلرنده عقل و حکمتکه موافق بولغان حرکتینی اویلاغاننده؛ توگل بر تورلی گنه بلکه کامل عقلی آدملرنی حیران قالدیررلق درجه ده در. و هر قایسی ایشلری حق پیغمبر بولوینی همه الله طرفندین مؤید اولدغینی آچیق آنکلاناخر و بیک کوب کامل عقلی معلوماتلی دیوب یرولنگان آدملر عاجز بولغان و ایشلی آلمغان ایشلرنی رسول الله بیک یینکلکک برله ایشلامشدر و بو ایشلری ایله عقلی و معلوماتلی اولانلرده بولی تورغان و آنلرده تابا آلمی تورغان روحانی (*) برقوه نذک اوزنک

(*) روحانی رانذک ضمه سیله جان معناسنده اولان روحه نسبتدر. اگر روحانی رانذک فتحه سیله اولسه راحت و طنو چلق معناسنده اولان روحه نسبت اولوب راحت و طنو چلقنی سیوچیلر دیمک اولور. (فروح و ریحان و جنة نعيم) آیه کریمه سنده رانذک فتحه سیله اولان روح راحت معناسنده در. حتی بعض علما اسمنده اولانلرده رانذک فتحه سیله روحانی دیب وز اسملرینی ده خطا سویلیلر و اوزلرینی ذم ایتلر.

بولوینی بیک آچیق آنکلانمش و آنکلانمشدر. جهله دن بری ایسورته تورغان ایچملکر ایچو و آننک حرام بولوی مسئله سیدر. شویله که آوروپا و آمریقا بلکه بتون عالمنک حکیم لری طبیبلری عالمری همه سی خمرننک و ایسرنه تورغان باشقه ایچملکرننک ضررن خصوصی اورنلرده و درسلرده سویلمکده لر و توری رساله لر و غزیته لر و ژورناللرغه یازدر مقده و خطیبلریده جمعیتلرده بو خمرننک ضررلرن و ایچارگه یارامغان توری توری حکمت و فلسفه لریله هر کم آنکلاراق آچیق ایتوب بیان ایتمکده و هر کمنگه بوننک ضررلرن اثبات ایدوب آنکلانورغه طرشمقده لردر حتی بو ایسرنکچنی آزایتو ایچون یاصالغان مخصوص جمعیتلریده باردر آنلر خمرنک صاتلویین و ایچلویین آزایتوغه طرشمقده لر لکن بو قدر مشقتلری و خدمتلری امید ایتکان فائده لرینی کیتورمای، و خلقغه اثر ایتمای، ایسرنکچ ایچونی کیموتمایدر بلکه صونک مسابلا (استاتیستیکه لر) غه قاراغانده آوروپا و آمریقالرده ایچملکرننک یاصالوی و صاتلوی یلدن یل آرتمقده در. اما رسول الله (صلی الله علیه وسلم) و عربلرننک بو باده غی حاللرینه قاریق رسول الله کیلگاننده عربلر آراسنده خمر بیک کوب ایچولمکده ماقتاغان و ماقتانغانلری و بار لذتلانوب ایچه تورغان نرسه لری خمر ایدی. ایتورگه ممکن که قزاق قیرغیز آراسنده قمز نه قدر شایع و مستعمل بولسه عربلر آراسنده خمرده شرل درجه ده شایع و مقبول ایدی. خمر ایچمای تورغان و خمرگه عادتلانمگان آدم بیک آزایدی بش اون یلدن خمر ایسرنکچ ایچو بولماس دیوب سویلانسه هیچ کم ایشانلر ق توگل ایدی. اول وقتداغی عربلرده حاضرگی آوروپا خلقلری کبی معلوماتلی، مدنیتلی، حکمت، و فلسفه گه اوستا، ایتکان سوزنی بیک اطرافلی تشونه تورغان توگل بلکه بیک کوبسی اوقو یازو بیلمگان بسوی

امی (آنادن توغان کویونجه هیچ نرسه او گرانمی اوسکان) آدملر ایدی. رسول الله کبلدی اولاهم نرک فائده سندن ضرری و گناهی کوبرک دیب آنکلاندی صونکره آقرونلاب حرام ایکانن آچیق بیان ایتدی حاضرگی حکیملر کبی حکمت و فلسفه لرده بیان ایتدی رساله لر یازوب جمعیتلر یاصاب تفصیلا ضرر لرینی ده سویلمدی طیولنکز خمر، ایسرتکچ حرام دیدی طیولدیلر، طیولدیلرغنه توگل بلکه خمر آچیتنه تورغان و خمر ایجه تورغان صاونلرینی ده قوللرینه توتمدیلر و خمر اچونی بتونلای تاشلادیلر نه قدر عالمر طبیلر مشقتلانو ب طرشوب سویلاب یازوب ضررلر آنکلانا آلمغان و برده خلق آراسندن کیموته آلمغان خمر و ایسرتکچ اچونی رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ننگ فقط (خمر ایچمانکز) (خمر اچو گناهلر ننگ ناچار لقر ننگ آناسی) دیگان سوزی نیچه نیچه منک عر بلر ننگ آتا بابادن بیرلی بیک سویوب کیلگان و قانلرینه سنگگان بر عادتلرینی بتونلای تاشلاندی و اول وقتده اولان مسلمانلر آراسندن خمر دیگان نرسه ننگ اسمنده اونوتدردی. نه قدر عجب ایش شول قدر الوغ و معتبر آدملر، فی قدرلی دلیر سویلاب توشوندیره آلمغان و سوزلریده بیک آز اثر ایتمکان بر ماده فی بر ذات فقط قوینکز دیما کیله تشوندرمش و بیک شایع بولغان بر عادتنی بتونلای بتورمش. هوندن آنکلاشیله که عقلی معلوماتی فیلسوف اولان بتون دنیا حکیملرنده بولمغان بر حال و قوت یعنی آنلر آنکلانا و طنکلانا آلمغان نرسه فی آنکلانو و اثرلاندر و وطنکلانو قوه سی رسول الله ده بولغان. اوقی یازا بیلمگان بر ذاتنک سوزی بتون دنیا حکیملرینک سویلمگان سوزندن اثر لیرک بولغان * رسول الله ده بولغان بوقوه قایدن کیلگان؟ رسول الله ننگ عقلی بولوندمی؟ معلوماتی بولوندمی؟ سوز سویلار که اوستا بولوندمی؟ البته بونلردن غنه

توگل زیراً عقلی معلوماتلی سوزگه اوستامن دیب دُعوی قیلغان یاخود شولای دیب حکم ایتولگان آدملرننک بوبابده سویلگان سوزلری اثرسز وفائدهسز بولوب فالدیغی تکرار تجربه ایله معلومدر.

دیهمکه رسولاللهده مذکور قوتلرگه باشقه واول آدملرننک برنده بولمغان وهمه سینک قوهسندن اوستون و آرتق بر قوه بولورغه کیرک وشول معنوی و روحانی بولغان قوه نیک رسول اللهده بولدیغی ایچون آننک سوزی باشقه لوننک سوزندن اثر لیرک ونفوذ لیرک بولمشدر (صلی الله علیه وسلم)

شهر بن شرف

برنجی نسخهده ذکر ایدلمش شاگردلر عریضه لرینه تفصیلاً نظر شاگردلرننک عریضه لرنده اولغان بعض قاتی سوزلری یاکه مبالغه لی قتبغ معنالاری بولسه ده بز نیکجه آنکاباقمای اصل مضمونینه قاراب ایستکان ماده لرینی برم برم کوز آلدینه قویمق وتیوشلی بلکه یتوشلی روشک اول مادهده اولیلامق وچین دلیل وبرهانغه بناء ایدوب درست یاکه خطا ایدکینی بارچه شاگردکه وبتون خلقغه آنکلاتمق مقتی قاضی آخوند وبارچه امام ومدرس لرننک اوستلارینه لازم وواجب بولغان وظیفه در اوشبو بابده اوز فکرمنی یازمق وافکار صائبه اربابینه عرض ایتمک بولامن: شاگردلرننک سوراغان برنجی ماده لری: مدرسه لرده هرشیدین زیاده مقدماتی ایله برابر علوم دینیه گه اعتناء ایدلسه ایدی.

المجله: بوماده ظاهراً هرکم قاشنک مقبول وهر مدرس وعموم ملت

تیلاکان ومدرسه لرننک موضوعلارینه موافق عنواندر

بزننك مکتب و مدرسه لرنی ایچون؟

بلغار یورطنده اولغان مسلمان مدرسه لری و مکتبلری بارچه سی علوم دینیہ اوقور ایچون سالونغان وشول یولغه وقف ایدلکان مدرسه و مکتب لردر . مکتبلرده اوقوغان شاگرداردین بر درجه یازو ودین بلوب تیموشلی کسبینه کر وشوب مسلمانلق روشنده دنیاسینی کوتسون ودینینی توتسرن دیو کوتولادر یاکه همت وغیرت ایدوب مدرسه تحصیلینی کوروب والوغراق تربیه آلوب ملت ننگ الوغراق اعضاسی و ملت ننگ هر تورلی دینی ودنیاوی مشورتلارنده اشکه وکینکاشکه یراقلی وسوزینه اشانوراق اخلاق جهتنچه دین اسلامنک یحشی نمونه سی (اورنکی) بولمقی کوتولادر امام مؤذن مدرس معلم اوقوغان کاسب وفلان اوشبو قسم حاصللری بولورغه تیموش

علوم دینیہ نیندای علوم

شاگردلر اوزلری علوم دینیہ نی تفسیر، حدیث، فقه، اصول، عقاید
حقہ، سیر نبی و اخلاق دیو تفسیر ایتکانلر *

(۱) علم تفسیر: قرآن ننگ رسول الله (صلی الله علیه وسلم) و صحابہ لر
(رضی الله عنہم) او گراتکآنچه و آنلار دین صونکده کلگان اماملر و مجتهدلر
ایتکآنچه درست معناسینی سویلکان و یخشی آنکلاور و شینی کورستان علمدر.

(۲) علم حدیث: رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) سوزلرینی
و فعللرینی آچق بیان قیلغان علمدر * هر انصافی کمنسه بو ایکی علم ننگ ضرور
ایدکینی آنکلار. دین؛ الله ننگ ایندرکان کتابی (قرآن) برله بیان ایدلکان
بولسه و الله ننگ رسولی محمد صلی الله علیه وسلم قرآن نی سوزی و فعلی برله
او گراتکان و فسقه یرلرینی شرح قیلغان و آچیق آنکلانتان بولسه، دین
اوقوده دین آنکلاوده برنچی درجه حاجت و ضرور علم اوشبو تفسیر
قرآن و حدیث علملری بولادر بو علملر نی حاجت دکل دیوچی کمنسه
شاید بولماس بولسه بو علملر نی نیندای علم ایدکینی آنکلانغان یا که اوزی
بلمگان دین حالینی قابلاغان، و بواشی برله دینگه الوغ خیانت قیلغان بولور.
تفسیر و حدیث اوقوننگ کر کلکینی و برنچی درجه ده اجتهاد برله
اوقوتیوشلکینی فقها، و علما، طرفلرندین تورلی کتابلارده بیان ایدلمشدر
شاگردلرننگ بو طلبلری همه دین آرتق اورنلی طلبلریدر * باری قرآن
و حدیث آنکلاوده دینده اشانچلی علم بابنده کامل ذاتلار ننگ آنکلاو
ر و شلرینه بافمق حاجت بولادر تاکه از علمی کشی اوز عقلینه غنه اشانوب
فسقه فکر و آز قوت برله یالغش آنکلانماسون و الوغ خطاغه توشماسون
و بیوک گناهغه دوچار بولماسون شوننگ ایچون قرآن و حدیث نی الوغ
اماملار آنکلانغان یول اوزره و آنلار طروشوب یازغان تفسیر و شرحلر
بوینچه اوقورغه و آنکلارغه کرک بولادر قابو تفسیرلر و قابو تورلی
حدیث کتابلری قوتلی اشانچلی و راست بیانلی و بونلرنیک اصولی و قواعدی
برله بیلیمک و چین اهلی بولغان ذاتلردین استفاده قیلیمق حاجت بولادر

(۳) علم فقه : قرآن وحدیث دین آنکلانغان بنده لرننك عبادت و باشقه فعل لریننك یراقلی و یرافسزر و شلرینی بلدر گوچی علم اولوب عوام تلنده (مسئله) دیولادر بو علمننك کرکلکی هر کم فاشنك ثابت و ایسکیدین اقرار قیلونه کلمشدر لکن بو علمنی ده تیروش و یتوش روشده حاصل ایتوهر مسئله سینی قرآندین وحدیثدین اصللری و دلیللری برله بلکانده گنه بولادر یوقسه دین مسئله سی قیلوب بلو بولماید.

(۴) اصول فقه : بیاغی مسئله نی قرآندین وحدیثدین آنکلاو روش وقاعده سینی کورساتکوچی علمدر . بو علم واقعا حاجتلی علمدر ونچه یوز یلدر دین بیرلی علماً اوقوتوب و کتابلار تصنیف قیلوب بو علم ایچون اجتهاد قیلا کلگانلر . مگر فقه نی دلیل برله بلو حاجت دکل یعنی مسئله لر الله تعالی ننك قرآنده بیورغانی و رسول الله ننك (صلی الله علیه وسلم) سنت وحدیث کورساتوی بوینچه ایتکان سوزی وقیلغان فعلی ایکانلکنی بلونماسه ده درست مجتهد سوزی کافی دیگان خلق ایچون بو علم حاجت بولمای اول طائفه ننك اصول فقه برله اشتغالی اوز زعملرینه منافضدر .

(۵) عقاید حقه رسول الله ننك (صلی الله علیه وسلم) صحابه لر گه اوگرتکان و بارچه امتننك شول اعتقاد اوزره بولمقینی تیلانگان اهل السنة والجماعة اعتقادی دیو تانولغان **اعتقاددر** .

الله ننك کتابی (قرآن) دین آچیق آنکلانغان و رسول الله ننك (صلی الله علیه وسلم) سوزی بوینچه آتیق بلونگان اعتقاد مسئله لرینی **عقاید حقه** دیو ایتولور . هر مسلمان اوزره اوشبو اعتقاد فرضدر . شاگردلر گاده اوشبو اعتقاد مسئله لرینی قرآن وحدیثده بولغان دلیللری برله یخشی بلدر و لازمدر .

بعضلر حقنده (استعدادلارینه کوره) دلیل نقلیلر اوستینه عقلی دلیللر اوگرادلیسه (استاذننك مهارتی بولغانده) ینه یخشیراق بولور .

اگر اعتقاد مسئله لری آراسینه کتاب وسنت ایچنک آتیق بولماغان ورسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) اوگرتکانی وصحابه لرننگ کوچر ولاری آچیق بلونمگان مسئله لرفاتوشدرلسه اول عقایدنی عقاید حقه دیو آتالماس بلکه بدعت فاتوشمه عقاید بولور اول تورلی عقایدنی اوگرنمک و آتی اعتقاد ایتمک الوغ خطا وضلال بولور بومسئله ده وقتی ایله مجله ده شاید تفصیل ویرلور.

۶) سیر نبی علیه الصلوة والسلام. رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) یورش تورشی، کیوم صالحی، یمک ایچمگی، اهل بیت و اولادینه، نظری کشی برله معامله و فاتوشوی، سفر حاللری و صوغش روشلری، عبادت و تعلیم ادب لری کبی مبارک صفت و ادب لرینی سویلگان علم و فن گه علم سیر دیورلر. هر بر دین خلقی ایچون اوزینک پیغمبرینی تانو فرض بخشی تانوماغان امت ننگ خطا اعتقادقه تشوب بتونلای دیندین آیورلوب قالمق احتمالی یراق دگل، بزگاده عامه اهل اسلامغه ممکن قدرلی رسول الله ننگ (صلی الله علیه وسلم) احوالینی و سیرینی بخشی بلمک بلگانلرمز اوقوتمق و بلدرمک لازمدر.

تا که خطاغه تشودین و بالغش اعتقادکه کیتودین سلامت بولایق و مبارک صفتلرینی و ادب لرینی بلوب آنکا اخلاص و محبتمزنی آرندرایق و ایمان و اعتقادمزنی قوتلندرایک، و دخی اوزمز رسول الله صلی الله علیه وسلم یولنچه کیدرگه و آننگ خلقی برله خلقلانوغه یقینلاشورغه تر و شایق. بو علم ننگ مدرسه لرده بخشی اوقوتولهای شاگردلر اوزلری کتاب قارابده بلورلر دیولمکی الوغ مساهله و بیک ضرور بولغان نرسه نی کرکسز کورساتو کبی بیوک غفلتدر.

۷) اخلاق: کورکام خلق و ایمان خلقنی دلیللر برله آیورلوب

بلدرگوچی و کورکامینی حاصل ایتو ویمانینی ناشلاو روشلرینی آنکلانوچی بر شریف علمدر. بو علم (تمام بخشی دلیل و فلسفه لری برله بولماغا ندین) کرکنجه بولمسه ده مدرسه لرننک بایتا قنده او قودلمقده در. ولسکن درست و اصولی روشده قیلوغه احتیاج هنوز باقی *

والحاصل شاگردلرننک کرک مفتی حضرتندین و کرک صونکفی مدرسین حضرتندین ایستالونوش علوم دینییه ماده سی هر نوعیسی برله فقط قبول ایدرگه تیوشلی و توقسز مدرسه درجه لرینه کوره درس جدول لرینه توتاشدر رغه و بالفعل جد واجتهاد اوزره او قوتا باشلا رغه تیوشلیدر. صونکفی ماده لرگه نظر صونکفی نسخه ده بولور انشاء الله *

مجله ننگ اوتکان ساننک کوچورلش مفتی محمد یار سلطانف حضرتلری طرفندن اصلاح امتحان بابنک استشاره صورتینک کی نامه عالییه سی بیانه سیله

فکرمن

جمعیت روحانییه (دوخا ونوی صوبرانیه ننگ) امتحاننده اصلاح ساری احتیاج بار امتحانلارنک بر قرار لی نظام و پر و غرام بوق اذان او قوبلمکان اوقات صلواتنی بخشی آنکلاماغان مؤذنین

سوره فاتحه و سائر آیات و سوره‌ی خطا او قوچان (*) و نماز ده اولان سنن و بدعتلرنی آیور ماغان، و خلقه نك احتیاج دینیلرینه مشورتلر و مناسب جوابلار و بره آلماسدای بولغان اماملر،

و اصول خطابتدین بتونلای غافل و آدای باینده ایسه بیگرك جاهل خطابتنی باری ایسکدین قالمه نسخه لرده بولغان خطبه لرنی او قودین عبارت و منبر باصقچلرینه منوب تیاق توتوب، آنکا تابانوب مناسبتلی مناسبتسز عبارتنی او قوب تشونی خطابت دیو بلکان خطیبلر،

و هم بخشی مطالعه سی بولماغان علوم عربیه و دینیه دین درست الوش آلماغان ملت نك علوم باینده بولغان احتیاجلرینه باقماغان شاگردلرنك ده استعدادلارینه و مستقبلده امیدلی بولغان حاللارینه برده نظر سالماغان و بوقدرلر اوستینه اخلافسز و تدبیرسز بولغان معلملر مدرسلر جمعیه روحانیه (صورانیه) نك تحت نظارتك یوق دكلدر بلکه بایتاق سانالورلار * و لکن بواشک یا لغوز صورانیه نی عیبلی تانودرست بولوب چیقماس و صورانیه نك امتحان اصولی بحشیلانسه بارده توزالورایدی دیکن سوز چین حقیقت بولوب یتماس، بلکه اوْلا مؤذن، امام، مدرس، یتوشدر و چی مدرسلر بوبابده بیک اعتناً ایتمک كرك. شاگردنی فنونگه تحریض (فرقدرو) برله اکتفاً ایتماینچه الوغ کوچک شاگردنك ضروریات دینیه سندین استخبار (خبر آلو) فصولاری بولدقه

(*) کوب اماملارده سوره فاتحه ده و تکبیر اتده خطا کورلمکده در حتی فقوانك مفسدات یا که مکروهات صلوتدین ساناغان خطاء فاحشاری مثلاً تکبیر (الله اکبر) نی (الله اکبر) (الله مو بیوک دیمک بولغان دین ایمان و اعتقادقه خلاف سوز بولور) (الله اکبر) (الله الوغو دیمک بولوب ینه ایمان و اعتقادقه خلاف بولوب اولکیسی کمی کفرنی ایهام ایته در) (الله اکبار) اکبار البته برمههل سوز بولغان ایچون نماز ایچنده خوفیلدر، بوزمق احتمالی باردر. اکبار دیمک اونده بش امامده کورلمکده بعض مقررلرنی درست او قوچان اماملارده ده بوخطالار و سوره فاتحه ده لحن قیلولار یا شدین هر کمنك بلکان و حفظ ایتمکان اذکارندین بولغان ایچون استاذ حضورنده درستلرگه اجتهد ایتمگان دین و امتحان مجلسی دخی اهتمام ایتمگان دین شایع بولمش بلکه مستوعب بولای یازمش خطاء فاحشرلر بعض کتابلرده عجملر بولفظلر آراسنده کوب آیورمه نی آنکلاماغان سارئین معفو بولسه كرك دیکان سوزلر بولسه ده نادان امنی عجملر حقیقه بولوب اوزینی عالموام قوم ایداچی کشی حقیقه موندای درستلاوی بیک ینکل خطائی غفو ایتمسه كرك *

صلاحلارینه اجبار (کوچلاو) ایتمک و درس پر و غرائلارینی حاجت
 ر و شده توزوب آننک و فتنجه حرکات ایتمک کرک . و بالجمله شاگردنی
 درجه سینه کوره دینی و ادبی تیگوز و توگارک قیلواچون اجتهاد اینو
 برنجی درجه ده مدرسلر وظیفه سیدر و شدتلی مسؤل آنلاردر .

ثانیا بر محله قومی مؤذن یا که مدرس آلمق بولغانده مجرد نسلگه
 باقمای لیاقتینه و استحقاقینه باقمق و بوبابده توغری سوزلی اهل بصیرت
 کینکاشلرینه قولاق سالمق لازمدر *

مدرسلرننک اعتناسی بولمادقده صوبرانیه امتحانی نیوشلی روشکه کلمکی
 برله گنه مقصود حاصل بولوب یتماس . مدرسه لر اصلاح ایدلمسه مدرسلر
 کرکنجه تر و شماسالار درست امتحان بوینچه غنه مناصب مذکور گه (ایتولمش
 درجه لر گه) یراقلی کشی نابولماس . اخیرده منصب لر بوش تورماسون
 اچون صوبرانیه عادی آدم لر گاده شهادت نامه و برمای حالی بولماس .
 اوشانداق محله خلقی یخشینی ایزلاماسالار دین و ملت اچون کم
 امیدلی و فائزلی شونی قاراماسالار بلکه اوز نفسانیتلری برله گنه یا که
 قوشتانلارننک صیلانولاری و باشقه کشیلرننک خوش آمداری بوینچه غنه
 امام مؤذن سایللاسالار مدرسلرننک اجتهادلاری تیوشلی اورنغه اورناشماس
 صوبرانیه ننک امتحانیده یخشی اثرلی بولماس .

مدرس لر یخشی آدم الگورتور اچون تر و شمسالار محله خلقلری ده
 یخشینی یماندین آرتق کورا، یراقلینی یراقسزدین آیورا تورغان بولسه لار
 شوننک اوستینه صوبرانیه ننک یخشی امتحانی ملت و دین اچون بیک
 الوغ فائده بولاچاق . کوب مدرسلرننک و شاگردلرننک اویانماقینه
 و اجتهادینه باعث بولاچق . صوبرانیه ننک بو اصلاح امتحان فکرینه هر بر-
 مسلمان یار و یولداش بولسه کرک و هر بر عالم سوزی و ایشی برله
 یاردم و یرسه کرک .

قزان علماسیننک اکثری ایله برلکک بومادهده بر نظامنامه یازوب مفتی حضرتلرینه کوندرلمش و نسخہسی آزاد جریکسیننک ۲۴ نجی ساندہ کوچرلمش ایسہده فقیر بر آز تفصیل ایله بوجملہ علمبہده علاوہ (استاؤ) قیلحق ایستادم* دوخاونوی صوبرانیہ تنک حضورندہ امام مؤذن خطیب آخوند معلم مدرس آلتی توری آدم یاکہ آلتی توری خدمت ایچون شاگرد امتحان ایدلادر.

بیونلر دخی یحشی، عادی ایکی توری اورنغه اورناشالار بس مذکور ذاتلار ایچون امتحان پروغرامی تزوده (۱۲) ماده برله ضبط مناسب کوریلادر (۱)

امتحان نظامی ۱۲ درجه برله ضبط ایدلوردیسا کده. موننک ایچون اوْلا شول آلتی توری رتبه صاحبلریننک وظیفه لرینی وتیوشلی خدمتلرینی بلمک لازم کورلادر تاکہ شول وظیفه و خدمت که موافق و یحشی اوتارلک آدم ننک حالی امتحان برله آنکلانوب شهادت نامه ویرلسون. بزده هر رتبه صاحبی ننک وظیفه سینہ کوره درجه امتحانینی تعیین ایتمک بولامز.

برنجی رتبه مؤذنک

شریعة اسلامیہ طرفندین مؤذن اوزره اوشبو خدمتلیر بولکدلادر: تیموشلی وقتلرنده یحشی آواز ایله اذان اوقو، قامت اوقو، اوشبو خدمتلیرینه مابہ الامتحان: اوقات صلواتنی یحشی بلسون و رعایة ایتمسون اذان واقامت کلماتینی درست اوقوسون* طهارت و نماز مسئلہ لرینی یحشی بلمکی، وقرآتی صحیح بولماقی مسلمانلغی برله اوق واجب بولغان وظیفه سیدر مؤذن بولسه بطریق اولی بیلوکیرک.

(۱) مفتی حضرتلریننک نامه عالیہ سنده هر اورننک اوزینه کوره احوالی فقط شول یر ارباندین استشارہسی آنکلاناساده هر کمینک فکر یوردوب تفصیلا عرض قیلماقندہ حرج و ضرر آنکلانماقدین تفصیلا یازونی مناسب کوردک وهم توبان درجهده کورلمش یر آدملردین برشی عرض ایدلمای قالمقیده احتمال کورلوب آنلارننک حاللرینده نظر ایدونی یحشی کوردک

۱ نچی درجه ننگ امتحانی: عادی یرگه مؤذن بولو ایچون مذکور اوچ تورلی معرفتده بر درجه ملکه سی آنکلانسه کتابدین حاصل ایتکانهو ایشدوبکنه آلمانو آرتق تیکشرمای شهادت نامه ویرلسه کرک - مگر غسال لاق مؤذنلرگه تابشراوعادت بولغان یرلرده (بلاد بلغار کبی) مسائل جنائز دین خبردار بولمقی ایستانولور.

۲. درجه ننگ امتحانی: یخشی یرگه - قلعه وفائک لیراق قریه کبی - مؤذن بولو ایچون مسائل مذکورنی یخشی درجه ده بلوو کتاب عربینی آنکلاو و ترکیبی یخشی یازه بلو برله مطالبه ایدلور.

ایکنچی رتبه اماملق

امام وظیفه سی: امام تورمق، قوم مناجاتینی اللهغه ایشتدرمک در ولهدا اوشبونرسلر برله مکلف بولورلر: اوقات صلواتنی بلسون، مسائل طهارت، نماز، روزه، زکات، نکاح طلاق فرایضنی یخشی بلوب سائر ابواب فقه دین خبردار بولوب حاجت وقتده کتب عربیه دین استفاده ایدوب واقعه لرنی روایاتقه تطبیقا رسمی کاغذ لرنی درست یازاردا ی بولسون.

قراءتی درست نمازی رعایه لی، اوامر ونواهیگ مساهله کار بولمای خلق آرا اعتبار ایدلورلک بولمق تیوشلی

۳ نچی درجه: عادی یرامامینه شرایط مذکور ننگ بر درجه وجودینه قناعت ایدلور.

۴ نچی درجه ایچون (۲): یخشی درجه ده حصولینی ایستانولور اوشبو روشده که: مکالمه عربیه (عربچه سویلاشو) گه قادر و ادبیات عربیه دین محظوظ بولغان بولسون، تفسیر قرآن و حدیث فنلرن دین آگاه و علوم ریاضیه و تاریخیه دین خبردار بولسون تاریخ اسلام و سیر نبی علیه السلام ده خیلاید طولی صاحبی بولوب یخشی متخلق بولو اوستینه احوال زمان دین خبردار بولوب عقاید ننگ زمانچه مهم بابلارنک (اعجاز قرآن، اثبات نبوت، و بیان معجزات کبی لرده) معلوماتلی بولسون

ما بعدی بولور انشاء الله

﴿ تاريخدن بر صحيفه ﴾

مسلمان مکتبلىرى و مدرسەلىرى و مللارى ننگ ملتنى و دينى صافلارغه طرشوى ، و مکتبلر ننگ هريرى کامل بولوى و مللار ننگ زمان ننگ اوزينه موافق عملرده اوسطا بولوى کيراک ايکانلکى ، تاتار خانلقلىرى روسيه قولى آستنه کرگاندن صونک آلار ننگ ملتنى و اسلامى صافلاو ايچون قيلغان خدمتلر نندن بيلگولى . بونى بلور ايچون طبيعى آنلر ننگ تاريخينه کوز سالو و آشنا بولو کيرک .

مسلمانلر آراسنده بولار ننگ مکمل تاريخى صافلانوى چيتون بولدى . حکومت هر وقت آلارنى قولندن کيلگان حدلى قسارغه و نادانلقده قالدررغه ، آتا بابالرى ننگ حاللرينى کور و ذن طيارغه طرشدى . شوکا کوره مسلمانلر آراسنده بونلر حقنده بيک آز معلومات قالدى .

لکن بونک تاريخينى مسلمانلر آغزندن ايشوتلگان روشجه يازولسه قاي بر بز تعصب برلان يازولغان ، ياکه تعصب برلان افراط قيلنوب سويلانگان حکايت ديب اويلار ايدى . و بوندى باشقه مسلمانلر آراسنده واقعهلر ننگ قاي يلدە بولغانلغى آچق معلوم توگل . شوکار کوره بيگرک اساسلى بولسون ايچون ميسيانير روحنده و ميسيانيرلق تعصبى برلان يازولغان ، ۱۸۸۳ نچى يل مارتده چقان ۳ نچى نومر « روسكى ويستنيک » ژورنالنده باصلغان و « يوز يفوو پچ » امضالى « روسيه ننگ شرفنده خرستيانلق ، اسلام هم مجوسلق » سرلوهلى مقالهنى عالم اسلامغه کورساتولسه آنلرغه يوقار يده کورساتلگان نرسه لر اوز اوزندن اثبات قيلونغان بولور . فقط مقاله بتونلاي بيک اوزون بولغانغه کوره استفاده طريقتچهنه فسقارتوب ترجمه قيلورغه محتاج بولنه . مقاله مونه بو :

* *

روسیه ننگ شرق غوبیرنالر نده

خرستیانلق، اسلام هم مجوسلق.

(قزان واوفا غوبیرنالر نده)

۱

روسیه ننگ شرقی گوبیرنالر نده، معلومکنزچه یرلی، روسقه باشقه خلقلر معیشت قیلر. که قزان گوبیرناسنده بتون یرلیلرنک ۵۶،۴۵/۰ سی اما اوفا گوبیرناسنده ۶۳،۲۵/۰ سی روسدن باشقه خلقلر. نسللری اعتباری برلان روسدن باشقه خلقنک بعضیسی ترک نسلندن (تاتارلر، باشقردلر، تیپترلر هم میشرلر)، بعضیلری فین نسلندن (چواشلر، چیرمشرلر، موقشیلر، آرلر) در. دینلری جهندن خرستیان، محمدی و مجوس بولوب اوچه بولگانلر.

محمدیلکنی (اسلامنی) قبول ایتکانلری ترک نسلندن بولغانلری در. ترک نسلندن مکره بولغانلری اوفا غوبیرناسنده فقط ۲۷،۰۰۰ و قزان غوبیرناسنده ۴۰۰،۰۰۰ آدمدر. قالغان روسقه باشقه خلقلر باری ایکی گه بولنه: خرستیان و مجوس. استاتستیکه بویچه روسقه باشقه خلقنک خرستیانلری قزان غوبیرناسنده ۴۷۵،۷۸۳، اوفا غوبیرناسنده ۵۵،۲۰۰؛ مجوسلری قزان غوبیرناسنده ۱۰۵،۳۱۱، اوفا غوبیرناسنده ۸۱۱۰۰. آلائی بواسهده اوشبو کورساتلگان رقملر چنلاب نیکشربوب قارالسه واقع گه مطابق بولوب بتمی؛ چونکه خرستیان دیوب صانالغانلری مجوسلکنی و حتی اسلامنی بتونلای چیتکه قاقمیلر.

ایدل بوی نیکراسنده گی خلقنی اینک الوک خرستیان دیننه کرتو قاعدهسی اون آلتچی عصرده ایوان واسیلیویچ غروزنی زماننده قزان خانلغن روسیه گه تمام قوشوب بترگاج باشلاندى.

روس حکومتینک میسینیرلق خدمتنده گی صرمی الی گه قدر خلق ننگ ایسنده و کونکلنده صاقلانوب قالغان غروزنی اسمی، یرلی

مکره لر آراسنده، بیک تارالغان هم حکایتلرده وشعرلرنده فالغان که بو حکایتلر وشعرلر خرستیانلقغه کرتوننک اعتقادقه وکرتوچیسی ننگ یومشافلغینه وحلیملکینه دلالت قیلیمیلر. بوندن باشقه اول وقتدهغی نظاملرده دین گه کرتوننک آلفه کیتوی ایچون مسلمانلرننگ مسجدرلرین واطو، ینکی چوقنغانلر آراسندن اسلاملرینی صاقلانغان مسلمانلرینی اورنلرندن قوو وخرستیانلقنی قبول ایتمگانلرینی اوزلری تلاگان یرلرینه اورناشدرماو وچیرکاوگه یقین مسجد صالدرماو شیکلی حقوقلرین کیمتو اوخشاشلی نظاملر اول وقتده فائدهلی صانالدیلر.

بو روشقه خرستیان دیننه کرتو ایچون قویلغان اصول بر یارم عصر برده اوزگارمدی، مسلمانلرغه وچوسلرگه ایرکننگ بیره تورغان نظاملر برده چغارلمدی. فائدهلرین کورساتورلک اثرلر نابوی مشکل بولغانغه کوره بو قصولرننگ نیندی فائتلر کیلترگانون ایتوب بیرو چیتون. شرقگی خلقنی خرستیانلقغه اودا اوننک اساسلی تاریخی اون سکزنچی عصرده قزان آرخییاصطیرلری تیچون وسیلو بیسترنگ طرشوب حکومتننگ نظرین اوزلرینه جلب قیلوب قزان ایپارخیا سنده دائمی اصولی میسیانیر جمعیتی تشکیل قیلغانلرندن صونک باشلانندی.

بو جمعیتنگ اشینی آلفه یبار وایچون ۱۷۳۱نجی یلده. اسویازسکی باغارودسکی ماناسطیرده، قزان ونیزنی مسلمانلرینی وچوسلرینی چوقندرو ایچون کامیسیا آچلدی. وبوکامیسیاغه میسیانیرلقغه کوب خدمتی برلان مشهور بیراماناخ آلیکسی رایفسکی رئیس ایتوب قویلمدی. آرخیماندریت سانی احسان قیلونغان، سوه تیبیشی سینوددن توغری وکیل ایتولگان هم اسبابی کامل یتارلک بیرولگان آ. آلیکسی میسیانیرلقده ملکه سنی واونداوینی دوام ایتدردی. هم واقعا بوندن صونک میسیانیرلق ننگ آلفه کیتوی کورونه باشلادی. بوننگ برلان برابر آلیکسی خرستیانلقنی روسقه باشقه خلق آراسنک نق برکتو ایچون اساس ایتوب بر پراییقت یاصادی واسوه تیبیشی سینوددن روسقه باشقه خلقدن صلاحیتلیرک یکرمی کشی جیبوب سوه شچیننیکلککه حاضرلاوگه رخصت بیروینی بولار

ایچون بر اشقولا آچارغه واشقولاغه اوچیتل هم باشقه کیرک یاراغین یتکررگه اسباب بیروینی صوراب آلدی . بوکیل، چکده دین باشلغی بولاچقلرنی کوبایتو ایچون آلاردن دعا آلو ایچون پوشلینا تولانماو هم خرستیانلقنی قبول ایتکانلرگه امتیازلر صوراب آلدی . آلیکسی اوزاشنده تلاگانینی بولدوروغه طروشوچان هم ثباتلی ایدی ، شونکا کوره آنی حکومت ننگ یاقلاوی سببلی آننگ اشی آلفه کیتار ایدی ، لکن اش بتونلای باشقاروب کیتدی . ۱۷۳۲ نچی یلده قزان کافیدراسینه اسؤه ژسکی باغارودسکی ماناستیرننگ مستقل بولوینه کونلاشوب قاری تورغان ایسلاریون آرخیپسقب ایتوب قویلدی ، بوننگ نتیجه سی بولوب سؤه تییشی سینودنگ ۱۷۳۲ نچی یل ۱۹ نچی ایون اوقازی برلان آلیکسی اداره سنده بولغان اسؤه ژسکی ماناستیر قزانسکی بیپارخییالنی ناچالستوا اداره سینه کرتلدی . واوشبو وقتدن صونک ایلاریون برلان آلیکسی آراسنده نزاعلار کیتدی و آزقالدی که یانکا باشلانغان اش توقنی یازوب قالدی .

بو نزاعلر یندن ییل آرتوب آخر الامر « ایلاریون » طرفندن آلیکسی میسیانیرلر آچمه سین اورنسز صرف قیلغان دیب کورساتلدی ، اش حکم وقتنده آلیکسی فائده سینه چقه سده آلیکسی کوزدن نوشدی و میسیانیرلر کامیسیاسینه خدمتدن چقارغه مجبور بولدی . و آننگ اورنینه میسیانیرلرده اوسطالغی و ملکه سی کامل بولمغان پراطاییری « آلیکساندر کوزمین » قویلدی . اشکه توشونماودن کیلگان خطالر و تیکشماولر وقتنی برلان کامیسیا برلن غراژدانسکی اداره نی آیرماو درجه سینه یتکردی و عده قیلونغان امتیازلرغه قاراب بر نیچه قات کیلوب خرستیانلقنی قبول ایتوچیلر و بوندن باشقه اشلر قیلوچیلر بولدی . بوننگ شیکلی و بوندن باشقه اشلر حکومتکه یتکرورلک جدال لرگه سبب بولدی ، شونکا کوره اشنی برکتوا ایچون بو کامیسیانی یانکارتوب « نووکریشچینسکایه کانتورا » اسمنه آلدی و ولدی .